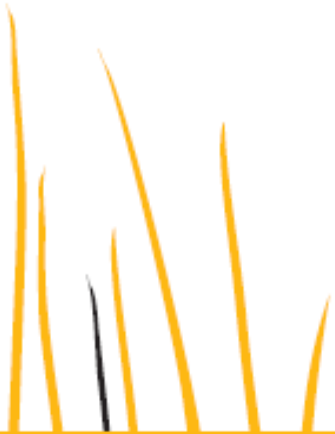

Plast og forsøpling

Geir Totland

NORGES BONDELAG

Kua er kuttet opp innvendig: – Et økende problem

Bønder fortviler over at folk kaster fra seg øl- og brusbokser som kan kutte opp kuer innvendig. Søndag fant en bonde på Lista ei ku som lå død i en blodpøl i fjøset.

Magne Kristensen har lagt til 3 nye bilder. ▼

lørdag kl. 09.57 ·

For 2 dager siden fant jeg en deler av en ølboks på fòrgangen blant kyrne. I går oppdaget jeg så at ei av kyrne hadde gått ned fra over 36 kg melk til null på et døgn. Det kom størknet blod ut av endetarmen og temp var 37.6.

Dyrlege ble så tilkalt og kua avlivet på stedet pga kraftig innvendig blødning.

Det økonomiske taper er en ting, men verst er de lidelsene kua har vært igjennom.

Ber innstendig at folk tenker seg litt bedre om før boksene blir kastet ut på jordene som skal slås.

Slik fant bonden på Lista kua etter at den trolig har fått i seg skarpe aluminiums-biter fra øl- og brusbokser som har havnet i rundballene.

FOTO: JAN RUNE UNDHEIM

Hans Erik Weiby
@hansweiby
Journalist

Anne Torhild Nilsen
Journalist

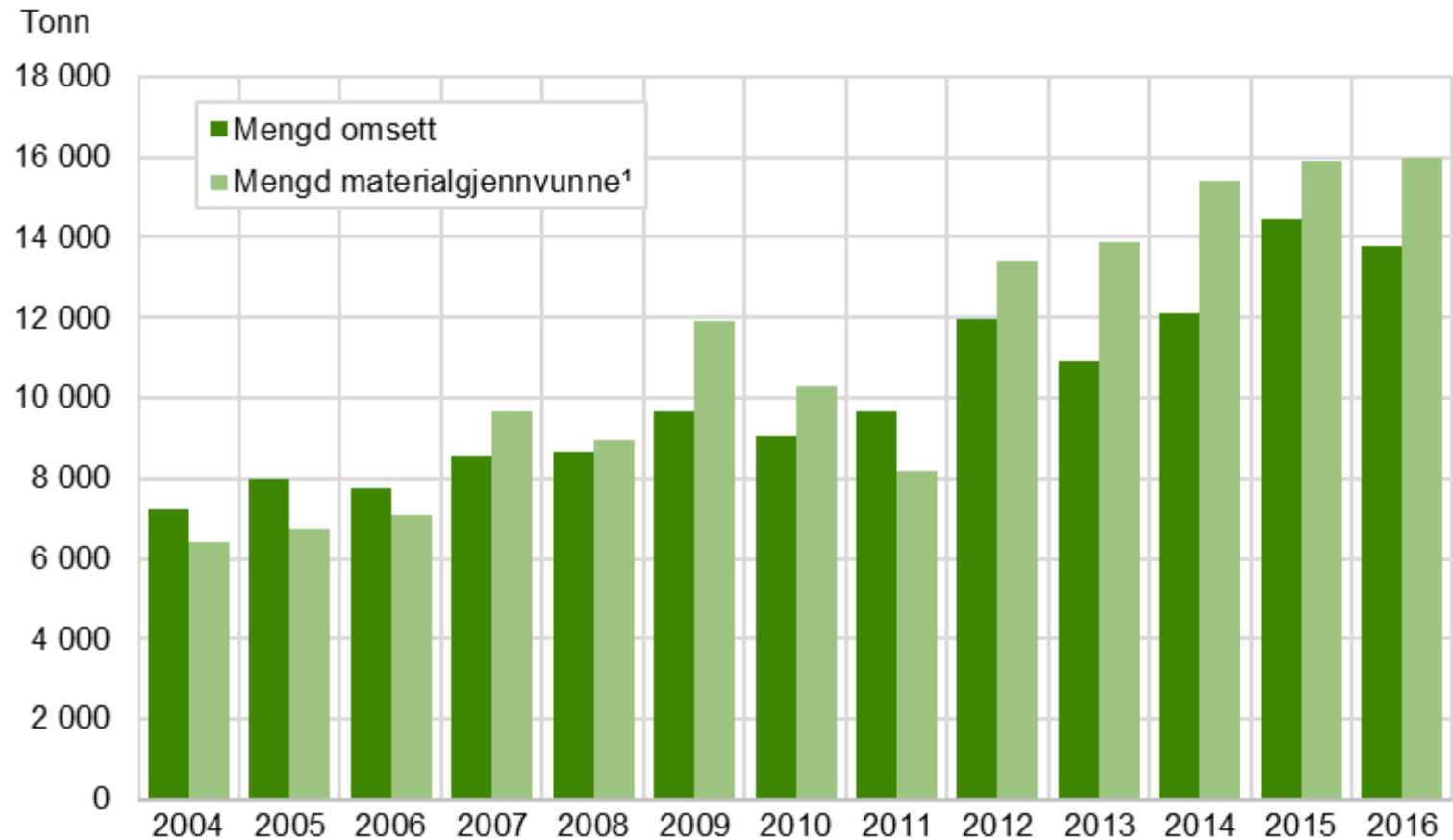
Publisert 11. sep. 2018 kl. 12:56

Oppdatert 11. sep. 2018 kl. 13:24

Fakta

- Viktig material for landbruket, men også kilde til forurensing
- 2017 for rundballefolie
  - omsatt 12 922 tonn rundballefolie
  - 18 432 tonn til gjenvinning (pga. vann, jord osv.)
  - 40% er fukt og jord
  - Netto innsamlet 11 059 tonn til materialgjenvinning (=85,6%)
  - ca. 230 leveringssteder for landbruksplast i Norge
  - Stor variasjon lokalt, jobber lokalt for at leveringsordningene skal bli bedre.
- Produsentansvarsordning igjennom Grønt Punkt Norge
  - Utfordringer for avsetning av landbruksplast
- Vi får også plastforurensing og forsøpling fra andre kilder til landbruket eks. bildekk, veimaling, fast-food, slam osv.
- Vi vet ikke effekten av plast i jord og plast i beitedyras mage

Omsatt og gjenvunnet

Norges Bondelag mener

- Norsk landbruk er avhengig av godt omdømme- «pant alltid!»
- Plast på avveie er et samfunnsproblem- vi må ta vår del av ansvaret. Avhengig av mange hentepunkt
- Må skapes gode verdikjeder på resirkulert plast, slik at mest mulig blir gjenvunnet
- Signalene om avsetningsproblemer på landbruksplast er svært bekymringsfullt. Bonden betaler et vederlag ved kjøp av plast som skal sikre at landbruksplasten kan leveres vederlagsfritt.

Rundballefolie

- Hvit rundballefolie er ettertraktet til materialgjenvinning (6-7 gg)
- Farget plast er vanskeligere å materialgjenvinne
- Biologisk nedbrytbar plast må holdes separat fra annen plast, kan ikke gjenvinnes og ødelegger kvaliteten på annen plast
- Biologisk nedbrytbar plast representerer like stor forsøplingsproblematikk som annen plast i naturen

Andre plasttyper

- Storsekker PP (600 kg → 750 kg)
- Solfangerfolie
- Fiberduk
- Hylser mv
- Nett
- Kanner
- Annen emballasje, mv

Forbedringspotensial...

Ryddig avfallshåndtering

Takk for meg!

www.bondelaget.no